

Finanspolitiska rådets rapport 2014

Finansdepartementet
28 maj 2014

Stabiliseringspolitiken

- Givet bedömningen i BP14 var finanspolitiken väl avvägd.
- Nu risk att sparandet 2014 blir lägre än vad som är stabiliseringspolitiskt motiverat. Permanenta åtgärder försvårar återgång till 1 procents sparande.
- Regeringen har en mer positiv syn på det strukturella underskottet än andra bedömare.
- Regeringens aktiva stabiliseringspolitik tidsmässigt träffsäker.

Överskottsmålet

- Överskottsmålet nås inte. Regeringen borde ha deklarerat att vi har en avvikelse från överskottsmålet.
- Avvikelse från överskottsmålet acceptabel pga. lång och djup lågkonjunktur.
- De offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet inte hotad.
- Tydligt och värdefullt åtagande i VP14 om att nå 1 procent av BNP i sparande 2018.
- Regeringen har återigen skjutit fram tidpunkten för när 1 procents överskott ska nås. Borde ha motiverat detta.

Ett ändrat överskottsmål

- Kopplingen mellan överskottsmål och finanspolitik bör förtydligas. Strukturella sparandet bör stå i fokus.
- Om avvikelse ska regeringen förklara och presentera en plan för att nå målet.
- Ett lägre överskottsmål förenligt med acceptabel förmögenhets- och skuldutveckling, men:
  - Innebär mindre krismarginaler,
  - Värre om målet inte nås,
  - Endast en temporär ökning av resurserna.
- Rådets samlade bedömning:
Målet 1 procent av BNP bör tills vidare behållas.

Utgifter och rambeslutsmodellen

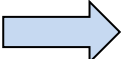
- Utgiftstaket stramt de närmaste åren.
  - Risk för kortsiktiga åtgärder, vilka kan skada effektiviteten i statlig verksamhet.
- Utgifterna för sjukpenning har underskattats.
  - Handlingsutrymmet kan komma att begränsas,
  - Prognosmetoderna bör förbättras,
  - Regeringen bör redovisa grunden för sin bedömning.
- Riksdagsbehandlingen av BP14.
  - Den politiska oenigheten har försvagat rambeslutsmodellen.
  - Angeläget med ett brett politiskt samförstånd kring riksdagens beslutsregler för budgeten.

Arbetsmarknaden

- Arbetskraftsdeltagande, arbetade timmar och sysselsättningsgrad har utvecklats förhållandevis väl:
  - Förändringar i befolkningens sammansättning har hållit tillbaka sysselsättningsökningen.
  - Goda offentliga finanser och regeringens reformer, i synnerhet jobbskatteavdragen, har bidragit.
  - I ett internationellt perspektiv är utvecklingen god, men inte exceptionell.
- Risk för varaktigt hög arbetslöshet.
  - Hög andel långtidsarbetslösa
  - Ökande andel av de arbetslösa tillhör utsatta grupper.
- Arbetslöshet 15–24 år döljer stora skillnader inom gruppen.
  - Inaktivitet stor framförallt bland 19–20-åringar.

Inkomstfördelning 2006–2012

- Disponibla inkomsterna i fasta priser har ökat med ca 13 procent.
- Ginikoefficienten bara ökat marginellt, men:
  - Minskad inkomstspridning allra högst upp i fördelningen och ökad spridning i den nedre delen av fördelningen;
  - Relativa fattigdomen ökat efter 2006.

Jobbskatteavdragen

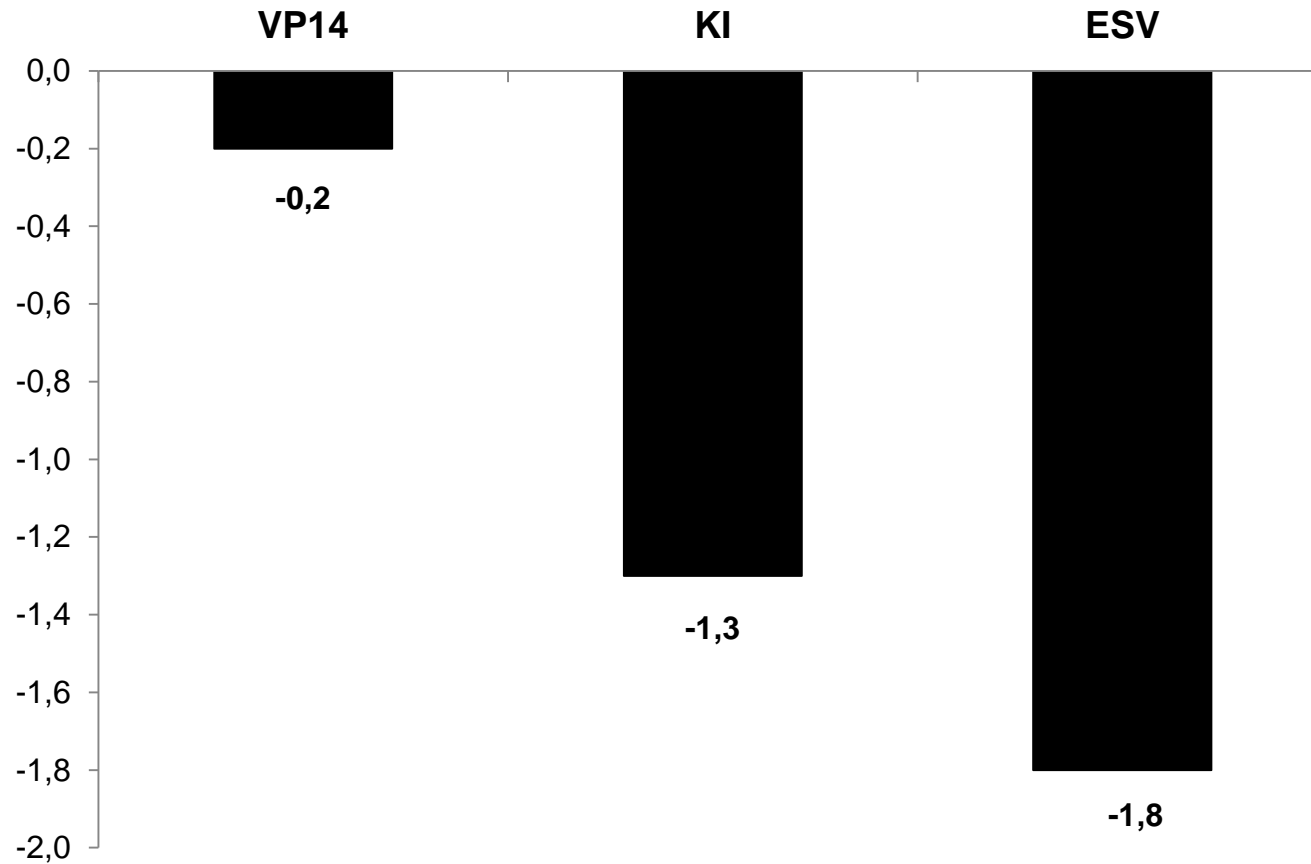
- Jobbskatteavdragen har:
  - Bidragit till de högre genomsnittliga inkomsterna för hushållen,
  - Inte påverkat Ginikoefficienten nämnvärt,
  - Bidragit till att avståndet ökat något mellan de lägre inkomsterna i inkomstfördelningen och medianinkomsten
  - Gett ett visst bidrag till den förändrade inkomstfördelningen, men relativt marginell.

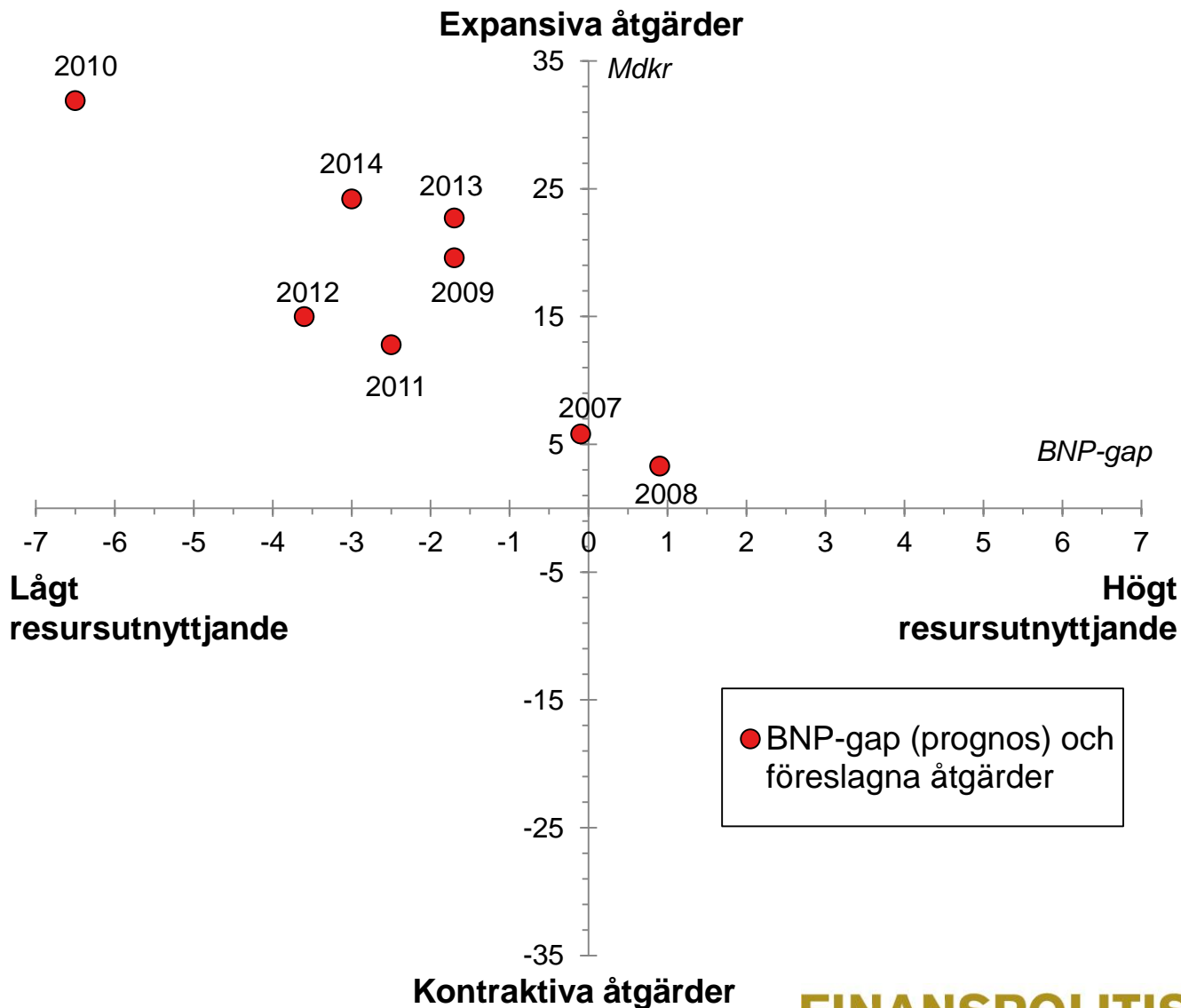
Tack!

Strukturellt sparande 2014

Procent av BNP

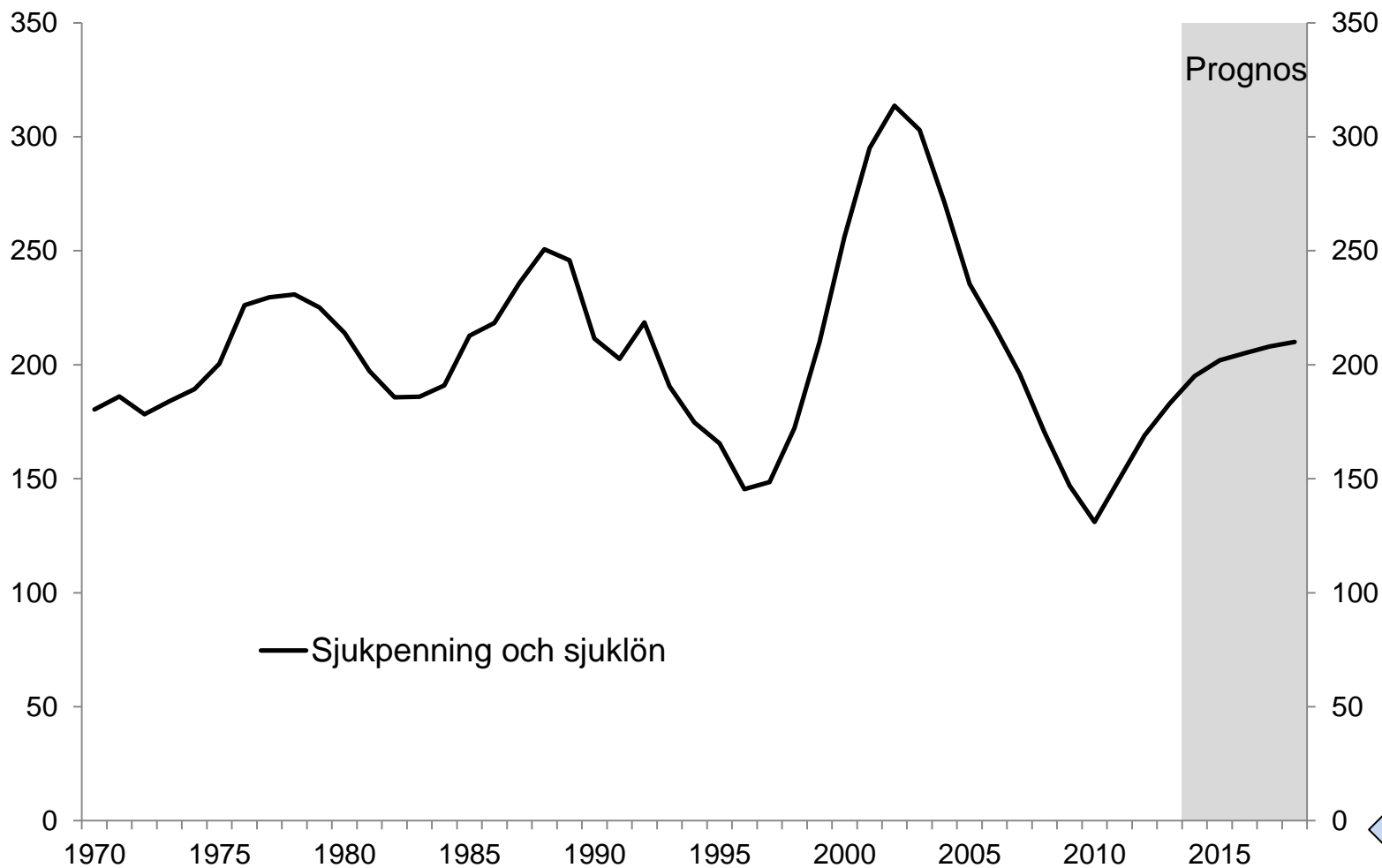
Stabiliseringspolitisk tajming

Sjukpenningen

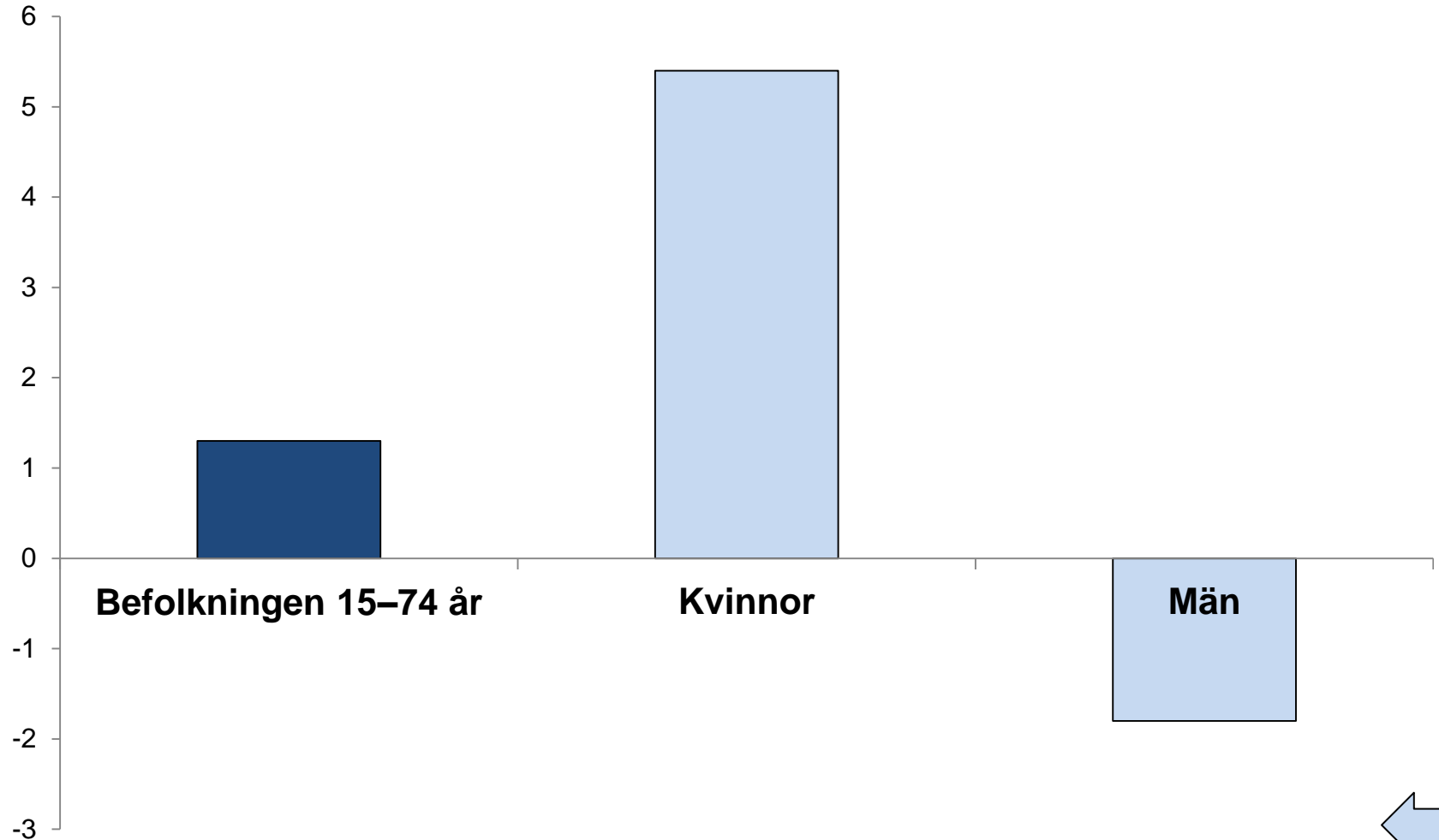
Tusentals
helårsekvivalenter

Tusentals
helårsekvivalenter

Arbetade timmar per person 2006kv1–2013kv4

Procentuell förändring

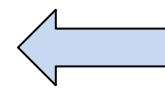
Arbetskraftsdeltagande och sysselsättningsgrad

Procent av befolkningen 15-74 år

Procent av befolkningen 15-74 år

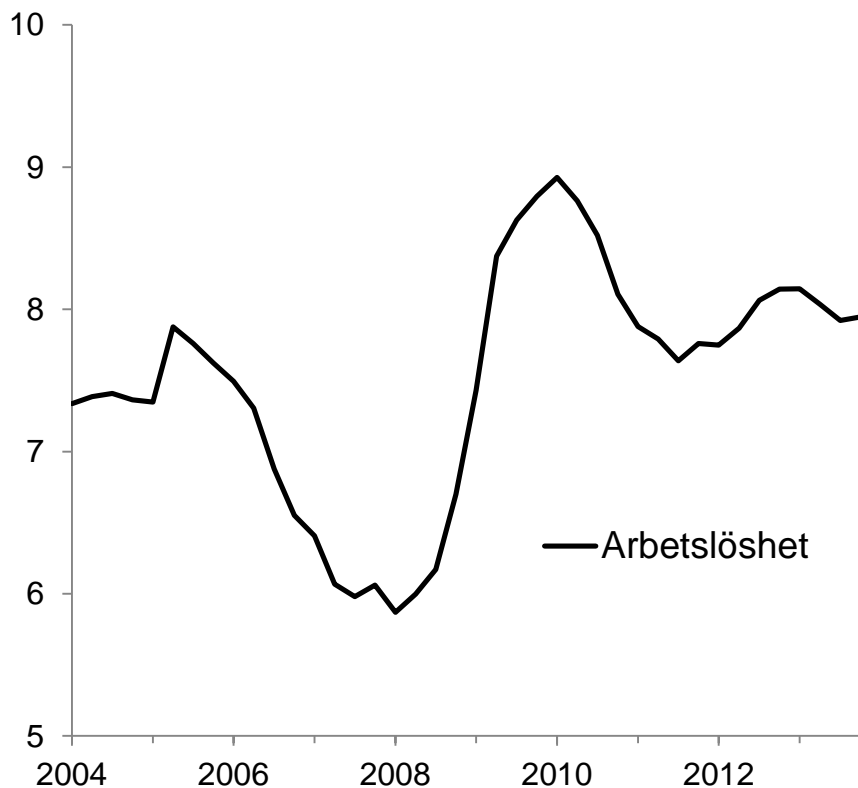

- ..... Faktiskt arbetskraftsdeltagande
- Faktisk sysselsättningsgrad
- . - Justerat arbetskraftsdeltagande
- - - Justerad sysselsättningsgrad

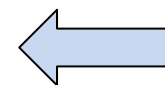
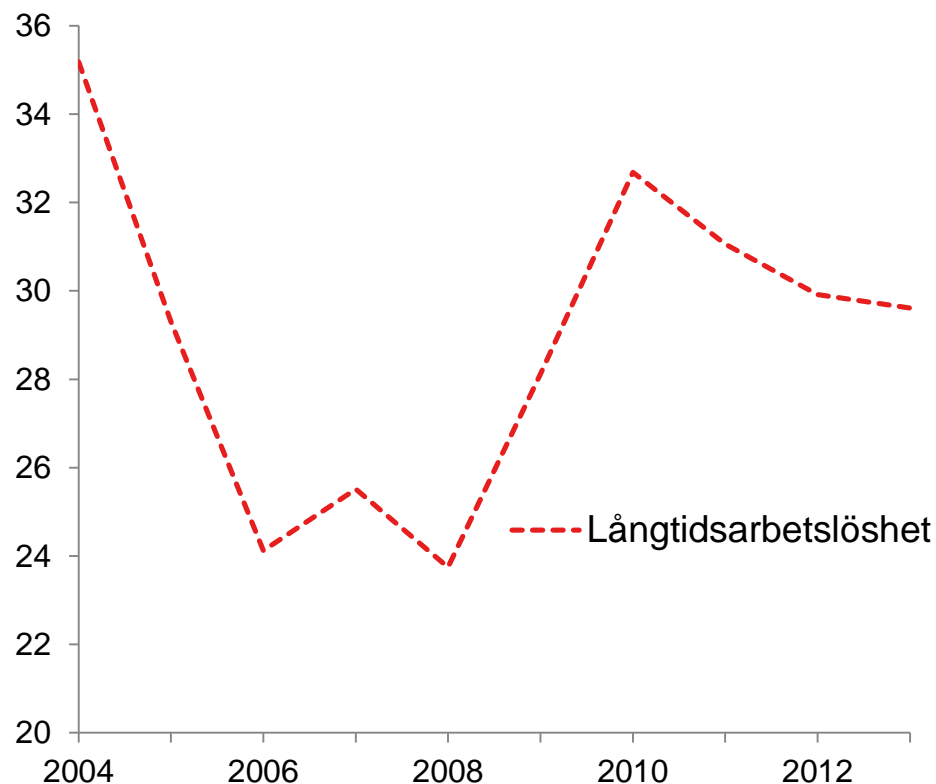

Arbetslösheten högre än före krisen och andelen långtidsarbetslösa har ökat

Procent av arbetskraften

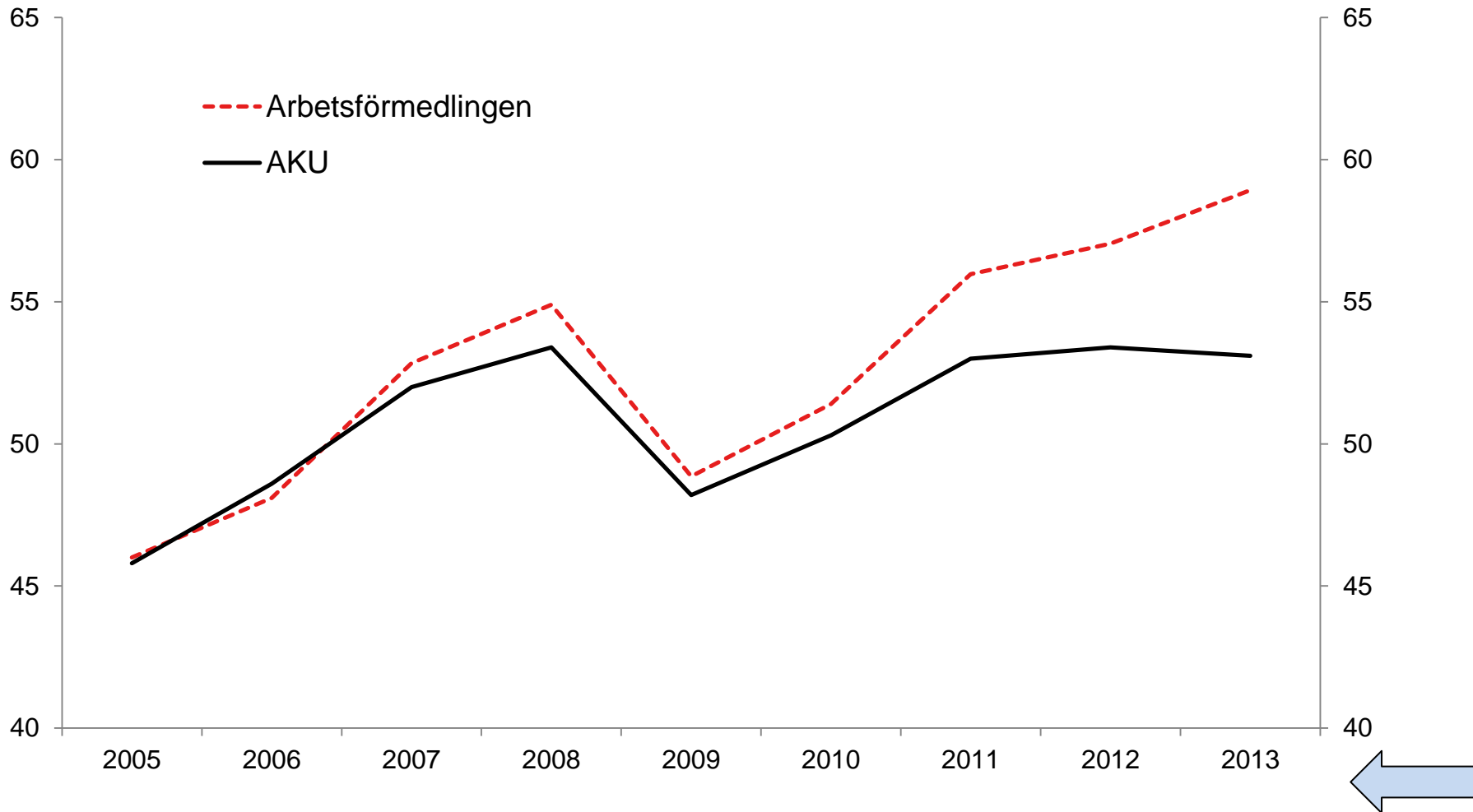
Procent av arbetslösa

Fler av de arbetslösa som tillhör utsatta grupper

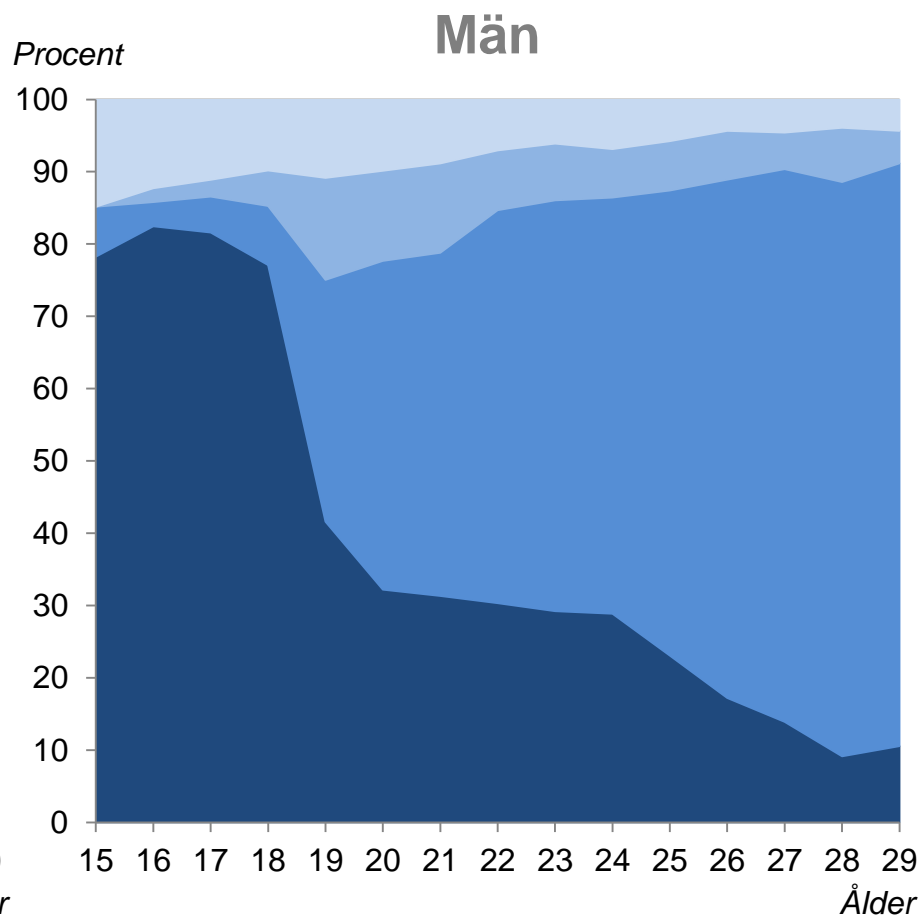
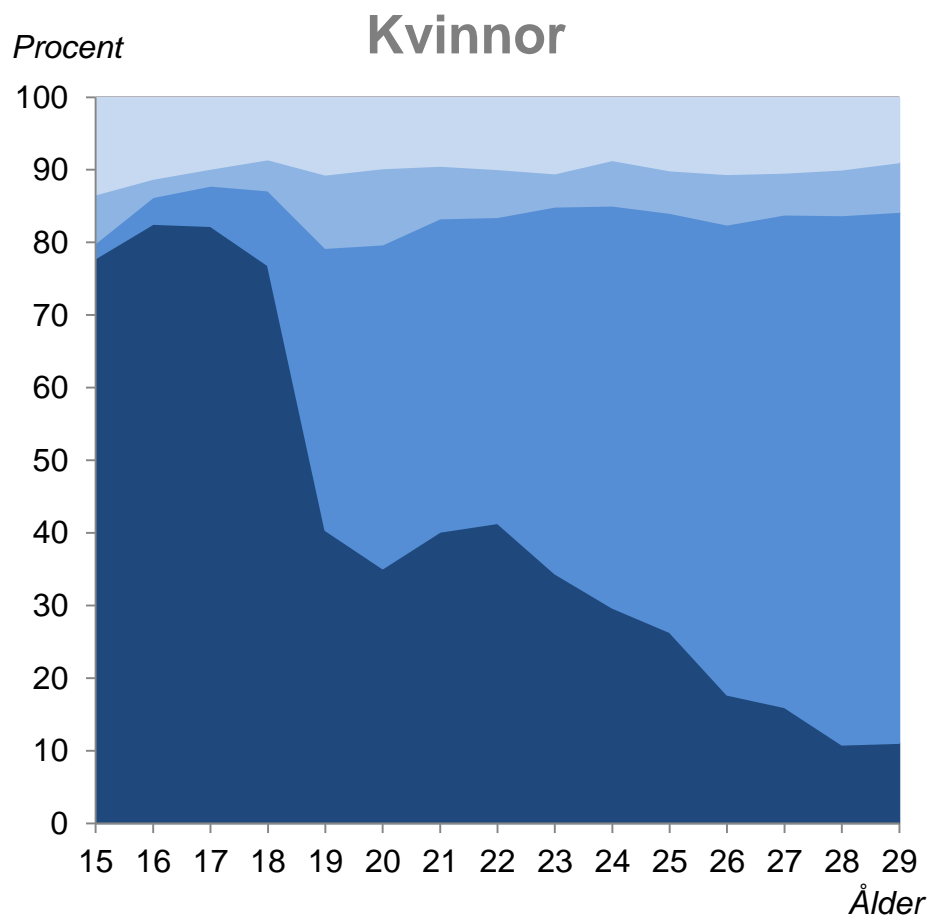
Procent av arbetslösa

Procent av arbetslösa

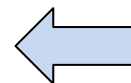

Unga efter arbetsmarknadsstatus och ålder

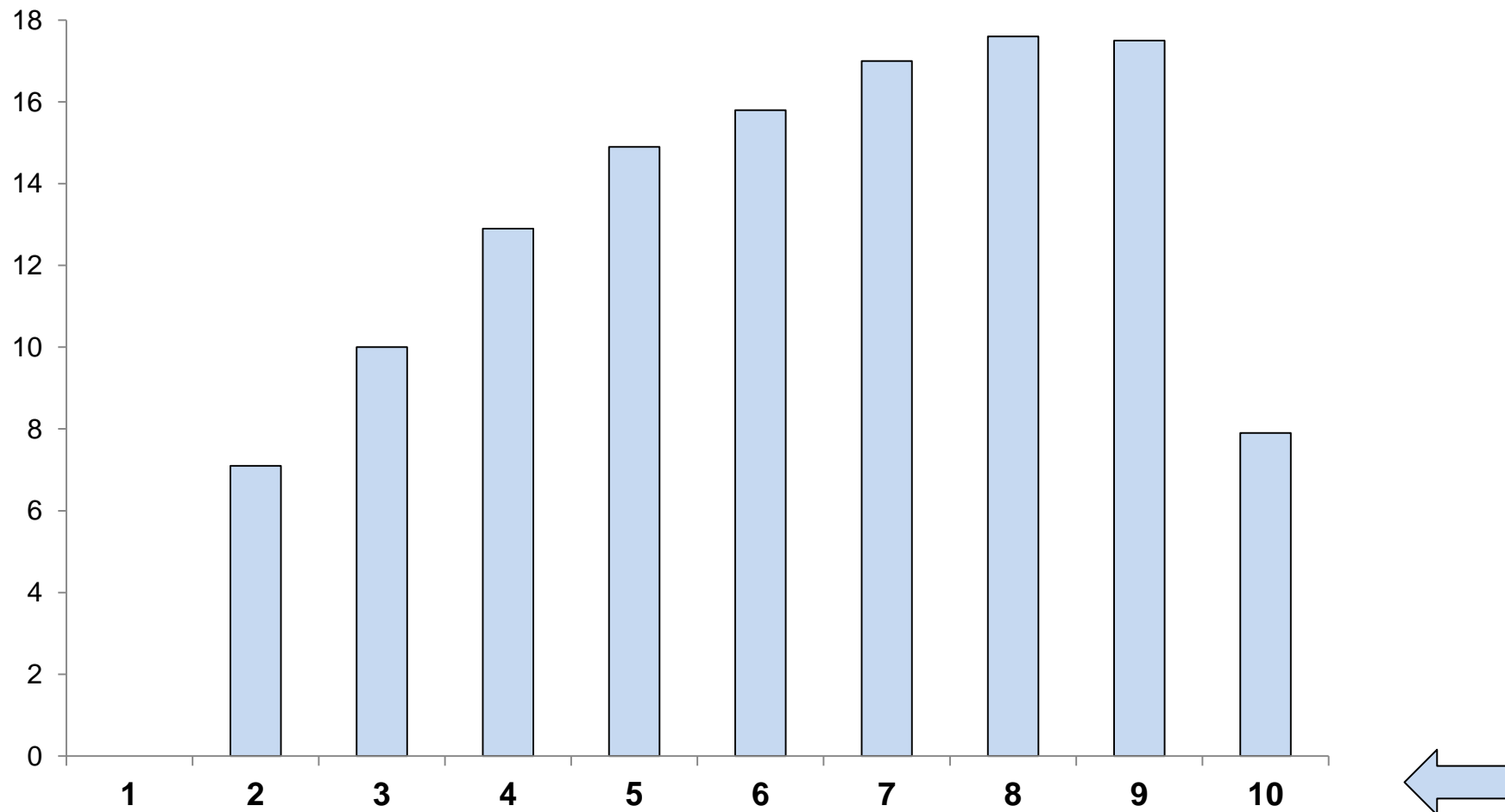

- Utanför arbetskraften, ej heltidsstuderande
- Arbetslösa, ej heltidsstuderande
- Sysselsatta, ej heltidsstuderande
- Heltidsstuderande

Förändring av disponibel inkomst 2006–2012 per decilgrupp

*Akkumulerad
procentuell förändring*

Relativ fattigdom

Andel med inkomst under 60 procent av medianen

